

Nr 1209

Av herr Åkerlind, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 111, med förslag till lag om ändring i lagen den 16 juni 1966 (nr 293) om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 111 föreslås sådan komplettering av den första specialindikationen i § 1, lagen den 16 juni 1966 om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall, att det inte skall råda någon tvekan om att även narkotikaberoende personer kan beredas vård oberoende av eget samtycke. Följaktligen föreslår departementschefen denna lydelse av § 1 a): "dels till följd av sjukdomen uppenbarligen saknar sjukdomsinsikt eller till följd av beroende av narkotiska medel uppenbarligen är ur stånd att rätt bedöma sitt behov av vård, dels kan få sitt tillstånd avsevärt förbättrat genom vården eller avsevärt försämrat om vården uteblir".

Socialstyrelsen har föreslagit ungefär samma lydelse med den skillnaden att man i stället för "beroende av narkotiska medel uppenbarligen är ur stånd att rätt bedöma sitt behov av vård" förordar "missbruk av beroendeframkallande medel uppenbarligen är ur stånd att bedöma sitt behov av vård".

Emellertid innefattas i socialstyrelsens förslag till lydelse alkohol, vilket också är styrelsens avsikt. Flera skäl talar dock emot att alkoholberoende personer över huvud taget regelmässigt skall omhändertas för vård enligt denna lag även om det i och för sig vore önskvärt. Bl. a. skapas härigenom problem för sjukvårdshuvudmännen, landstingen, och dessutom föregrips pågående utredningsarbete.

Departementschefen har med tanke på detta velat skilja alkohol från andra beroendeskapande medel och i det syftet infört begreppet "narkotiska medel" i den föreslagna lagtexten. Emellertid torde inte införandet av detta begrepp utesluta alkohol. Tvärtom räknas alkohol enligt gängse språkbruk till narkotiska medel. Det är först de senare årens omfattande missbruk av speciella preparat som t. ex. fenedrין, preludin, ritalina, haschisch, morfin och LSD som kommit att ge begreppet narkotika en trängre — egentligen juridisk — innebörd än den egentliga, medicinska. Således torde en viss osäkerhet om innebörden av begreppet vara allmänt förekommande. En mängd preparat som kan skapa beroende, t. ex. meprobamater och valium, kan alltså komma att uppfattas som icke narkotiska. För att undvika osäkerhet om vad som i lagtexten avses och inte avses vore ett förtydligande önskvärt i själva lagtexten och inte enbart i form av komplettering av tillämpningsföreskrifterna.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte antaga det vid proposition nr 111 fogade förslaget till lag om ändring i lagen den 16 juni 1966 (nr 293) om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall med den ändringen att 1 § erhåller följande lydelse:

1 §.

Den som lider av psykisk sjukdom får **oberoende av eget samtycke** beredas sluten psykiatrisk vård **med stöd** av denna lag, om sådan vård är **oundgängligen påkallad** med hänsyn till sjukdomens art och grad och till att han

a) dels till följd av sjukdomen uppenbarligen saknar sjukdomsinsikt eller till följd av beroende av narkotiska och andra beroendeskapande medel utom alkohol uppenbarligen är ur stånd att bedöma sitt behov av vård, dels kan få sitt tillstånd avsevärt förbättrat genom vården eller avsevärt försämrat om vården uteblir,

b) till följd av sjukdomen är farlig för annans personliga — — — under b).

Med psykisk — — — i förståndsutvecklingen.

Vård beredes — — — sådan kommun.

Vad som — — — särskild sjukavdelning.

Stockholm den 9 maj 1969

Allan Åkerlind (m)
